

OPINIE

'Telkens opnieuw verschoof de datum waarop we dachten dat we corona overwonnen zouden hebben'

25/02/21 om 09:38 Bijgewerkt om 09:49

([//www.knack.be/nieuws/auteurs/dirk-geldof-8327.html](https://www.knack.be/nieuws/auteurs/dirk-geldof-8327.html))
Socioloog (JA), auteur en onderzoeker aan het Kenniscentrum

Gezinswetenschappen (Odisee).

'Eén jaar corona leert ons dat de toekomst onzekerder is dan we dachten', schrijft socioloog Dirk Geldof in de aanloop naar het Overlegcomité van vrijdag. Hij staat stil bij het voortdurende verschuiven van de momenten waarop we denken dat corona 'overwonnen' zal zijn, en dat we lockdownmaatregelen dachten te kunnen afbouwen.

In Serlate, dicht bij Bergamo, worden de doden ondertussen in de San Giuseppe-kerk gelegd.

Eén jaar geleden bereikte het coronavirus Italië. Na amper twee weken ging begin maart 2020 eerst Noord-Italië, en al snel heel Italië in lockdown. Op 13 maart sloten ook bij ons cafés en restaurants. De jacht op mondkapjes kon beginnen. Het was de start van een ongekende carroussel aan coronamaatregelen. Maar het voorbije jaar was niet alleen het jaar van corona, ook het jaar van verschuivende tijdshorizonten.

KNACK NIEUWSBRIEF

Een update van het laatste nieuws,
's morgens, 's middags of rond 18u
- in jouw mailbox

Wees gerust. Je kan elk moment uitschrijven.
Lees [hier](https://www.roularta.be/nl/privacy-policy) (<https://www.roularta.be/nl/privacy-policy>)
ons privacybeleid.

✓ **REGISTREER U**

Knack

Al een jaar lang staren we ons iedere dag blind op de coronacijfers. Hoeveel stijgen ze? Dalen ze al? De cijfers moeten ons motiveren om 'nog even' vol te houden. De cijfers voeden echter ook ons ongeduld, en de illusie dat we snel terug kunnen naar normaal. We zijn er bijna, we zijn er bijna, maar nog niet helemaal... Slechts weinigen durven zeggen dat normaal nog niet voor morgen is, misschien ook niet voor deze zomer. [De Duitse virologe Melanie Brinkmann, adviseur van bondskanselier Angela Merkel, speelde even onheilsprofete \(/nieuws/europa/adviseur-van-angela-merkel-corona-zal-ook-in-2022-nog-aanwezig-zijn-en-waarschijnlijk-nog-langer/article-longread-1698417.html\)](https://nieuws/europa/adviseur-van-angela-merkel-corona-zal-ook-in-2022-nog-aanwezig-zijn-en-waarschijnlijk-nog-langer/article-longread-1698417.html), maar het bericht ging snel verloren... in nieuwe cijfers.

(<https://www.knack.be/vacatures>).

”

Één jaar corona leert ons dat de toekomst onzekerder is dan we dachten.

Verschuivende tijdshorizonten waren het voorbij coronajaar dé constante. Eén jaar geleden gingen we samen 'even' in lockdown: met een korte, gezamenlijke inspanning konden we het virus aan. Het duurde langer dan verwacht, maar de zomervakantie kon toch doorgaan. Na die versoepelingen vorige zomer doorprikte de tweede golf die illusie dat het voorbij was, en de eensgezindheid. De ongekend snelle ontwikkeling van vaccins vormde het nieuwe licht aan het einde van de tunnel. We leefden samen toe naar de eerste vaccinerings. Ondertussen beseffen we dat het nog maanden zal duren voor een meerderheid van de bevolking bij ons gevaccineerd is en geraakt het vaccinatiedebat steeds verder vervuult met complottheorieën allerhande. We zijn er bijna, maar...

Omdat ons toekomstperspectief telkens verschuift en fundamenteel onzeker is, lijkt ons tijdsperspectief en onze empathie steeds meer te krimpen tot het 'hier en nu'. In de blikvernaauwing dat vaccinering hier bij ons te traag gaat, stellen we amper nog de vraag waarom einde 2021 miljarden mensen elders in de wereld nog geen vaccin zullen hebben. Europa is vooral solidair met zichzelf. Eigen-vaccinering-eerst: wij willen terug naar normaal.

In die normaliseringsdrift vinden we ondertussen bijna 40 coronadoden per dag normaal en aanvaardbaar: dat is toch geen reden meer om niet nu al te versoepelen? De volgende weken - wanneer steeds meer mensen gevaccineerd zullen zijn en de lente zich aandient - zal de versoepelingsdruk exponentieel toenemen op onze regeringen. En nee, onze ministers zijn niet te benijden: ze moeten perspectief bieden in een context van extreme onzekerheid, gevangen in een catch-22. Te trage versoepelingen doen het politieke draagvlak en het draagvlak van de coronamaatregelen afbrokkelen. Het polariseert burgers die de regels blijven volgen, en zij die op eigen houtje terug naar het werk gaan of hun bubbel vergroten. Te snelle versoepelingen dreigen dan weer tot een nieuwe golf en nieuwe lockdownmaatregelen te leiden, waarvoor het draagvlak nog kleiner zal zijn.

Nog snellere vaccinering lijkt het enige, technocratische antwoord op die catch-22. Maar er moet tegelijk opener over die onzekerheid en verschuivende tijdshorizonten worden gecommuniceerd. Politiek leiderschap is ook slecht nieuwsboodschappen kunnen brengen. Het is de illusie temperen dat we snel terug naar normaal kunnen, hoe graag we dat ook zouden willen. Leiderschap is het debat opentrekken: hoe gaan we ook de volgende maanden nog tegen onze zin met corona moeten leven? En waarom zal en moet de wereld na corona er (gedeeltelijk) anders uitzien?

Na één jaar corona moeten ook de media over hun veranderende rol nadenken. Tijdens de eerste golf speelden de media door goede informatie een informerende én een sensibiliserende rol. Vandaag lijkt de toon in veel interviews te zijn verschoven naar een hijgerig opjagen van ministers en experten: waarom kan vaccineren niet sneller, waarom kunnen we morgen nog niet versoepelen, hoeveel boetes zijn uitgeschreven? Het coronanieuws lijkt soms meer op

sportverslaggeving over de stand van het aantal besmettingen, doden en vaccins, dan op nieuws dat met goede duiding de pandemie in perspectief **Knack** in ruimte maakt om meer vooruit te denken aan de wereld van morgen.

Eén jaar corona leert ons dat de toekomst onzekerder is dan we dachten. Dat noopt tot bescheidenheid. Tegelijk leren de maatregelen dat een samenleving meer stuurbaar is dan we dachten, en dat biedt dan weer perspectief. Na één jaar groeit de coronamoedeheid voelbaar, maar toch zal corona nog heel 2021 bepalen. Verstandig versoepelen vereist eerst en vooral verstandig volhouden. Efficiënt vaccineren vereist ook het vertrouwen in wetenschap voeden of behouden, en desinformatie van antivaccers afblokken. Populisme en buikgevoel zijn bondgenoten van het virus; rationaliteit, kritisch vertrouwen in wetenschap en redelijkheid zijn basisvoorwaarden voor de strijd tegen het virus.

We snakken naar een tijdsperspectief en naar zekerheid, maar we zullen met de onzekerheid over datzelfde tijdsperspectief moeten leren leven. Dat is de complexiteit van de coronacrisis en van onze risicomaatschappij. En net in die onzekerheid zullen we samen nieuwe vormen van normaal voor een wereld na corona zullen moeten ontwikkelen; al was het maar omdat de klimaatcrisis nog een grotere impact zal hebben.

Dirk Geldof (Universiteit Antwerpen & Kenniscentrum Gezinswetenschappen Odisee) is socioloog en auteur van 'Als risico's viraal gaan. Welke wereld na corona' (<https://www.acco.be/corona>) en 'Onzekerheid. Over leven in de risicomaatschappij' (<http://www.acco.be/onzekerheid>). ●

Lees ook:

- Waarom we zo bang zijn om te versoepelen: 'Nul risico bestaat niet' (</nieuws/belgie/waarom-we-zo-bang-zijn-om-te-versoepelen-nul-risico-bestaat-niet/article-longread-1704095.html>).

- Marc Van Ranst over het Rijk der Vrijheid: 'Vanaf juni kunnen we dag en nacht vaccineren' (</nieuws/belgie/marc-van-ranst-over-het-rijk-der-vrijheid-vanaf-juni-kunnen-we-dag-en-nacht-vaccineren/article-longread-1698307.html>).

- Hoe het vaccin een politiek wapen wordt: 'Zorgen voor de rest is een kwestie van eigenbelang' (</nieuws/wereld/hoe-het-vaccin-ee-politiek-wapen-wordt-zorgen-voor-de-rest-is-ee-kwestie-van-eigenbelang/article-longread-1692879.html>).

- De sociaal-emotionele kostprijs van corona: 'We slepen ons voort richting "rijk van de vrijheid"' (</nieuws/belgie/de-sociaal-emotionele-kostprijs-van-corona-we-slepen-ons-voort-richting-rijk-van-de-vrijheid/article-longread-1687215.html>).

**SPRANKELEND
NIEUWJAARSAANBOD**

(<https://e093.knack.be/s/ckJ?profileid=c769d6e3-9b7a-47e8-9ed9-6b69f8bec0b4>)

MEER BEKIJKEN

(<https://promo.abonnementen.be/campaign/index/validate/promocode/6NZ9L>)

([//www.knack.be/nieuws/belgie/ideologie-en-ruggengraat-moeten-politiek-net-t-bij-de-burger-brengen/article-opinion-1820623.html](https://www.knack.be/nieuws/belgie/ideologie-en-ruggengraat-moeten-politiek-net-t-bij-de-burger-brengen/article-opinion-1820623.html))

” Ideologie en ruggengraat moeten politiek net terug bij de burger brengen. ([//www.knack.be/nieuws/belgie/ideologie-en-ruggengraat-moeten-politiek-net-terug-bij-de-burger-brengen/article-opinion-1820623.html](https://www.knack.be/nieuws/belgie/ideologie-en-ruggengraat-moeten-politiek-net-terug-bij-de-burger-brengen/article-opinion-1820623.html))